

Przedmiotowe zasady oceniania z geografii

Przedmiotowe Zasady Oceniania z geografii są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania obowiązującymi w szkołach ponadgimnazjalnych (liceach i technikach).

1. Przedmiotem oceny są:

- a) wiedza (zgodnie z zakresem wymagań),
- b) umiejętności, w tym:
  - rozumienie zjawisk i przemian zachodzących w przyrodzie, pozwalające na podejmowanie decyzji w sprawach codziennych,
  - prowadzenie obserwacji i pomiarów,
  - wnioskowanie i uogólnianie,
  - interpretowanie zjawisk przyrodniczych,
  - dostrzeganie związków przyczynowo-skutkowych,
  - dostrzeganie konieczności zachowania w środowisku równowagi zakłócaną działalnością człowieka,
  - poznawanie najbliższego środowiska i specyfiki swojego regionu,
  - analizowanie różnych źródeł informacji i dokonywanie wyboru tych najbardziej istotnych (rozważne korzystanie z mediów)

2. Sprawdzanie i ocenianie odbywa się poprzez wystawienie ocen szkolnych w skali 1–6 za:

- a) prace klasowe (sprawdziany, testy),
- b) kartkówki i odpowiedzi ustne,
- c) aktywną pracę na lekcjach, przygotowanie projektów o tematyce geograficznej lub interdyscyplinarnej, przygotowanie prac domowych, pracę w grupach.

3. Kryteria ocen cząstkowych:

- a) sprawdziany i kartkówki są oceniane według skali procentowej:

0%–39%	niedostateczny
40%–54%	dopuszczający
55%–69%	dostateczny
70%–84%	dobry
85%–100%	bardzo dobry

- b) cząstkową ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia kryteria oceny bardzo dobrej, a ponadto rozwiązuje zadania wykraczające poza obowiązujący program nauczania.
- c) wypowiedzi ustne są oceniane następująco:

Oceny	Kryteria
bardzo dobry	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca
dobry	odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna

dostateczny	odpowiedź nie w pełni samodzielna, pojawiają się błędy merytoryczne
dopuszczający	odpowiedź niesamodzielna, pomijająca istotne treści merytoryczne
niedostateczny	odpowiedź niesamodzielna, poważne błędy merytoryczne lub brak odpowiedzi

4. W ciągu roku szkolnego uczeń otrzymuje dwie oceny podsumowujące jego prace: okresową i roczną według skali 1–6.
5. Zasady ustalania oceny okresowej i rocznej:
  - przy ustalaniu ocen bierze się pod uwagę oceny uzyskane w ciągu semestru (za aktywność na lekcjach, umiejętność samodzielnego, logicznego myślenia, systematyczne przygotowanie do zajęć, z tym że oceny za sprawdziany odgrywają rolę najważniejszą),
  - przy wystawianiu oceny rocznej uwzględniana jest ocena okresowa,
  - okresową lub roczną ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia warunki na ocenę bardzo dobrą, a jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają poza program nauczania geografii w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia lub jest finalistą konkursu czy olimpiady przedmiotowej.
6. Zasady przeprowadzania sprawdzianów:
  - Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać sprawdzianu z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie tygodniowym po powrocie na zajęcia do szkoły.
  - Uczeń ma obowiązek poprawy sprawdzianu, za który otrzymał ocenę niedostateczną. Powinien uczynić to w terminie tygodniowym od oddania sprawdzonych prac lub w terminie innym podanym przez nauczyciela (w tym wypadku przy wystawianiu oceny semestralnej czy rocznej bierze się pod uwagę średnią arytmetyczną z oceny początkowej i oceny z poprawy).
  - Sprawdziany muszą być zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i wpisane do dziennika z datą zapowiedzenia.

- Narzędzia pomiaru dydaktycznego stosowane na lekcji geografii:

- odpowiedź ustna
- kartkówka
- sprawdzian
- prezentacje uczniowskie
- prace domowe
- aktywność

Wyższą rangę mają oceny ze sprawdzianów. Pozostałe są tylko wspomagające.

- Poszczególnym ocenom cząstkowym przypisuje się następujące wagi:

1. sprawdzian – waga 3 – 5

2. kartkówka – waga 2 - 4
3. odpowiedź ustna – waga 2 - 4
4. zadanie domowe, prezentacja – waga 1 – 4
5. aktywność na zajęciach (w tym praca w grupach) – waga 2 - 4
6. praca klasowa – waga 6

- Waga sprawdzianu poprawkowego wynosi 3 – 4 a pracy klasowej 6

Ustalenia końcowe :

1. Terminy prac pisemnych oraz obowiązujący zakres materiału podawany jest uczniom z dwutygodniowym wyprzedzeniem;
2. Kartkówki obejmują trzy ostatnie tematy lekcyjne i nie muszą być zapowiadane;
3. Uczeń , który nie pisał pracy pisemnej z powodu nieobecności na lekcji ma obowiązek napisania jej w ciągu tygodnia od przybycia do szkoły w przeciwnym wypadku otrzymuje ocenę niedostateczną;
4. Uczeń , ma prawo do poprawy tylko oceny niedostatecznej uzyskanej z pracy pisemnej (sprawdzianu) w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela;
5. Ocen z kartkówek, które traktowane są jako odpowiedzi w formie pisemnej nie poprawia się;
6. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje materiał z trzech ostatnich tematów , a w przypadku lekcji powtórzeniowej materiał z całego działu;
7. Oceniana jest aktywność uczniów na lekcji;
8. Ocena okresowa nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych
9. O postępach w nauce lub ich braku uczniowie i wychowawca informowani są przez nauczyciela na bieżąco (ustnie lub pisemnie). Rodzice natomiast na wywiadówkach, bądź na spotkaniach indywidualnych (w godzinach pracy nauczyciela).
10. Uczniowie mają prawo wglądu do kontrolnych prac pisemnych. Prawo to mają również ich rodzice na wywiadówkach lub spotkaniach indywidualnych (w godz. pracy nauczyciela).
11. Uczeń zobowiązany jest posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z PRZEDMIOTÓW PRZYRODNICZYCH

UCZNIOWIE SŁABO SŁYSZĄCY

- zapewnić optymalne warunki do odbioru mowy w klasie szkolnej (najlepiej w pobliżu tablicy i lepiej słyszającym uchem w kierunku rówieśników),
- wydając polecenia – zwracać się twarzą ku uczniowi, patrzeć na nią – gdy mówi; pomoże to w odczytywaniu mowy z ust, powtórzyć w przypadku niezrozumienia,

UCZNIOWIE NIEDOWIDZĄCY

- zapewnić bardzo dobrą jakość w kserokopiach kart pracy wykorzystywanych do pracy z dzieckiem,
- dbać o zajmowanie przez ucznia miejsca w pierwszej ławce,
- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na
- patrzenie i interpretację informacji uzyskanych ten sposób (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- umożliwienie dziecku korzystania z nagrań
- częste zadawanie pytania: „co widzisz?” dla sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych
- rysunki na tablicy należy wykonywać na czystej powierzchni z użyciem białej lub żółtej kredy; kolorowej kredy należy unikać.
- przy demonstracji map, plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami nauczyciele powinni zwracać uwagę na ich czytelność dla uczniów słabowidzących, a mianowicie, czy są one odpowiedniej wielkości, narysowane odpowiedniej grubości liniami, z odpowiednim kontrastem barwnym i kontrastem w stosunku do tła, a także czy znajdują się w odpowiedniej odległości od nich

UCZNIOWIE Z DYSLEKSJĄ

UCZNIOWIE, U KTÓRYCH NALEŻY DOSTOSOWAĆ WYMAGANIA EDUKACYJNE UCZNIOWIE Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM

- dbać o zajmowanie przez ucznia miejsca w pierwszej ławce,
- wydłużyć czas podczas sprawdzianów, testów i klasówek oraz przeznaczonego na przepisywanie z tablicy, wykonywania zadań wymagających pisania i czytania,
- zapewnić bardzo dobrą jakość w kserokopiach kart pracy wykorzystywanych do pracy z dzieckiem,
- podczas oceny prac pisemnych należy brać pod uwagę, że dziecko może nie mieścić liter w liniaturze, mogą być one niekształtne,
- należy ograniczać krytykowanie na rzecz jasnego wskazywania, jak należy wykonać zadanie,
- doceniać zarówno efekty ale i wysiłek dziecka w pokonywaniu trudności,
- motywować do nauki poprzez pozytywne wzmocnienia, docenienia wysiłku, aktywność dziecka, wkład pracy, zainteresowanie przedmiotem, systematyczność,
- pozostawać w ścisłym kontakcie z rodzicami,

- zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, możliwości rozmowy z nauczycielem w każdej chwili, bliskiej więzi z prowadzącym zajęcia oraz kolegami, dobrego samopoczucia w grupie,
- stosowanie przejrzystych kryteriów oceniania oraz uczciwych ocen,
- powolne, systematyczne przechodzenie od zadań łatwiejszych do trudniejszych,
- pobudzanie motywacji i chęci do wysiłku poprzez stosowanie różnorodnych i ciekawych ćwiczeń,
- dostosowanie czasu trwania poszczególnych ćwiczeń do możliwości dziecka,
- stworzenie odpowiednich warunków oraz maksymalne wykorzystanie naturalnego potencjału dziecka do usprawniania zaburzonych funkcji,
- istotne jest zaakceptowanie przez nauczyciela ograniczeń takiego ucznia, nie wyśmiewanie,
- często mówić do dziecka ponieważ wymaga ono zachęcania do pracy, sprawdzanie czy wykonało te prace,
- wyznaczanie niezbyt odległych celów działania i określanie sposobów ich realizacji,
- systematyczne przyzwyczajanie dziecka do finalizowania każdego rozpoczętego zadania,
- stała kontrola i przypominanie o obowiązkach oraz pomoc w ich realizacji,
- mówić do dziecka jasno i wyraźnie, aby uniknąć nieporozumień,
- nie narażać dziecka na porażkę, stawiając go w trudnej sytuacji przerastającej jego możliwości,
- dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb dziecka.

UCZNIOWIE Z ZESPOŁEM ASPERGERA

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych); dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb ucznia;
- stosowanie modelu edukacji opartego na doświadczeniu;
- popieranie informacji słownych tekstem pisany albo obrazem, ilustracją, filmem;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę; używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych,
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie;
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole;
- pomoc w sytuacjach przeżywanego stresu poprzez przewidywanie, zapobieganie,
- wspieranie i umożliwianie kontaktów społecznych;
- indywidualizacja wymagań i ocen z poszczególnych przedmiotów.

Cele pracy:

- otoczyć wzmożoną opieką wychowawczą,
- zwracanie uwagi na nawiązywanie poprawnych relacji rówieśniczych,
- motywowanie do rozwiązywania różnorodnych zadań o różnym stopniu trudności,
- minimalizowanie napięcia emocjonalnego,
- kształtowanie odpowiedniej postawy wobec obowiązków szkolnych i domowych,

- uczenie odpowiedzialności za własne postępowanie,
- motywowanie do systematycznej samodzielnej pracy poprzez pozytywne wzmocnienia,
- wskazywanie na rozwijające formy aktywności,
- pobudzanie, gdzie jest to tylko możliwe do rozsądnej współpracy i wzajemnej pomocy,
- stwarzanie atmosfery życzliwości, tolerancji, bezpieczeństwa, akceptacji,
- budowanie poczucia własnej wartości,
- zachęcanie do przeprowadzenia zadania od początku do końca,
- umotywowanie przestrzegania ustalonych zasad, samokontrola,
- wspieranie dziecka podczas niepowodzeń,
- pomoc dziecku w adaptacji w nowym środowisku oraz jego integracji w klasie,
- zachęcanie dziecka do aktywnego udziału w zajęciach, podejmowania różnych form aktywności,
- ukazanie mocnych stron dziecka,
- wzbudzenie radości i zadowolenia z własnej pracy i jej efektów,
- wyciszenie i relaksacja,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami,
- stymulowanie procesów poznawczych- spostrzegawczość, uwaga, pamięć, myślenie.